

CLUB DE LECTURA

CURS
2016/17

MONTSERRAT ROIG

Digues que m'estimes encara que
sigui mentida

Dilluns, 27 de març
a 2/4 de 5 de la tarda

Actuació de
Carmeta Gifre

amb

**Reinvidicació de la senyora
Clito Mestres**

Coordina: Magda Bosch i Rocamora

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES

Montserrat Roig i Fransitorra

(Barcelona, 13 de juny de 1946 - 10 de novembre de 1991)

Esriptora de novel·les, contes, assaig, reportatges i articles periodístics.

Va presentar i dirigir diversos programes de televisió, mitjà en el qual va excel·lir com a entrevistadora a escriptors de generacions precedents.

Biografia

Va néixer el 13 de juny de 1946 a Barcelona, en el si d'una família burgesa liberal de la dreta de l'Eixample. El seu pare, Tomàs Roig i Llop, fou advocat i escriptor. L'any 1968 es va llicenciar en Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona, i es va doctorar el 1970.^[1] Casada als vint anys amb l'arquitecte Albert Puigdomènech, se'n separà al cap de tres anys; posteriorment enceta una relació sentimental amb Joaquim Sempere i Carreras. Va tenir dos fills, Roger i Jordi.

Compromís polític i cívic

Des de ben jove, va participar en els moviments de protesta d'estudiants que es feien a les darreries del franquisme a Barcelona. Als inicis dels estudis a la Universitat de Barcelona, va ser membre^[3] d'Universitat Popular UP, branca juvenil i estudiantil de l'organització Força Socialista Federal FSF; en dissoldre's aquest partit, es va afiliar al PSUC un cop acabada la carrera. Participarà, entre d'altres, en dos esdeveniments importants de la lluita contra la dictadura franquista d'aquells anys. El primer, la Caputxinada, l'assemblea constituent del Sindicat Democràtic d'Estudiants de la Universitat de Barcelona SDUB, que va tenir lloc el març de 1966 al convent dels Caputxins de Sarrià, on la policia va mantenir encerclat el convent durant tres dies. El segon, la participació en la tancada de 250 intel·lectuals a l'abadia de Montserrat el desembre de 1970, en protesta contra el procés de Burgos, consell de guerra sumaríssim contra 16 militants bascos d'ETA. L'èxit de participació i la repercussió pública propicià la creació de l'Assemblea Permanent d'Intel·lectuals Catalans, plataforma a la qual es vincula i participa activament. Abandona el PSUC un any i mig després de la seva afiliació. Torna a afiliar-s'hi en aprovar-se la llei antiterrorista, participa en encontres intel·lectuals i trobades

obertes, i esdevé candidata per la circumscripció de Barcelona en la llista del seu partit a les eleccions a corts espanyoles del 1977.

L'any 1976 va entrar a formar part de la junta de l'Ateneu Barcelonès com a vocal. Es tractava d'una junta no oberta a eleccions democràtiques i amb membres afins al règim franquista presidida per Andreu Brugués i Llobera. Roig, juntament amb Josep Maria Prim Serentill i Joan Alegret Llorens, varen forçar un gir en la forma de participació i van aconseguir entrar com a vocals.

Trajectòria literària

Va ser lectora de castellà a la Universitat de Bristol el curs 1972-1973. A partir del 1971 –any en què guanya el premi Víctor Català amb el recull de narracions *Molta roba i poc sabó... i tan neta que la volen*– es dedica professionalment a la literatura; inicia un cicle novel·lístic que comprèn obres com *Ramona, adéu* (1972), que retrata tres generacions de dones, àvia, mare i filla, que viuen les seves històries personals amb el rerefons dels moments clau de la història del país, o *El temps de les cireres* (1977), obra protagonitzada pels mateixos personatges, amb la qual Roig obté el premi Sant Jordi de novel·la de 1976.

També és destacable la seva tasca com a periodista, des de la qual manifesta la seva voluntat per construir una tradició de periodisme culte, feminista i amb la voluntat de recuperar la memòria històrica del país. Roig aconsegueix una gran popularitat amb les entrevistes, que posteriorment publica en la sèrie de llibres coneguda com a *Retrats paral·lels* (1975 i 1976). Una altra obra de gran ressò fou *Els catalans als camps nazis* (1977), premi Crítica Serra d'Or i document excepcional de testimoniatge. El 1977 entra com a periodista al canal català de Televisión Española, en què realitza un programa d'entrevistes, *Personatges*, que també dóna nom a una sèrie de dos llibres en els quals publicà les converses.

L'hora violeta (1980) és la novel·la que culmina el seu posicionament feminista. A partir d'aquí, les seves novel·les prenen un caire diferent: més tard publica *L'òpera quotidiana* (1982), *La veu melodiosa* (1987) i el recull de contes *El cant de la joventut* (1989). D'entre les seves obres més premiades també destaquen *L'agulla daurada* (premi Nacional de Literatura Catalana de 1986), escrit a partir d'una estada de dos mesos de l'autora a Leningrad i que testimonia el setge que va patir la ciutat pels nazis durant la Segona Guerra mundial. La

darrera de les seves publicacions és *Digues que m'estimes encara que sigui mentida* (1991), en la qual l'autora confegeix una poètica personal a tall de testament literari.

Montserrat Roig va ser membre de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana i vicepresidenta de la seva Junta Territorial del Principat de Catalunya (1989-1990). Morí a Barcelona el 1991, víctima d'un càncer de mama. (Extret de la Wikipedia)

Reinvindicació de la senyora Clito Mestres

Article de Núria Santamaria i Roig

Aquells que la coneixien bé han parlat de l'acostament de Montserrat Roig a l'escriptura dramàtica com un pas inevitable. Sembla que l'encàrrec del Centre Dramàtic de la Generalitat que, en principi, el va originar, no fou sinó el ressort, tot just el pretext, per a deixar circular les raons i res passions que de debò l'empenyien.

El monòleg és també la destil·lació d'una profunda i assaonada reflexió sobre les relacions entre la vida i l'art. La seducció del lector-espectador s'opera, sens dubte, a través del llenguatge. L'amor als mots xopa tots els replecs de l'obra de Roig: és en les freixures d'un text dissenyat com a monòleg on una veu narrativa es pot inscriure còmodament sense gaire ortopèdies. I és en els seus personatges, en Clito, la que s'enamora de Hans per la manera com li parla d'orquídiades, que s'entusiasma pels versos, prescindint d'exegesis («Els versos són d'allò més bonics i, quan fas teatre, no penses en tanta complicació», p. 24), descobrint en l'art la capacitat de superar les limitacions d'una vida on les paraules es trabuquen sense voler i, a través de l'art, intuïtivament, el poder gnoseològic i demiúrgic d'un llenguatge que li permet reinventar-se com a Clito (tot bandejant Clotilde); la que, a última hora, un cop superat el dolor emmudidor i els anys d'alienació personal, recupera conscientment el seu idioma i s'hi reconeix, es fa capaç d'explicar-se», de fer memòria i de donar veu al record. La Clito no parla per dir, sinó per fer-se dient, per això resulta tan congruent la solució dramàtica d'un monòleg que incorpora l'espectador com a confident. No cerquen solucions, potser no n'hi ha de solucions. Només compta la veritat d'allò que es diu. Per això Clito dirà les paraules de la Clitemnestra euripidiana, perquè reivindicant-la es reivindica. Es segur que un dels aspectes més reeixits de l'obra descansa, precisament, en el filat de paral·lels i contrapunts que s'estableix entre els dos personatges. La visió, amarrada al sentit comú i a la ironia, que Clito ofereix de Clitemnestra (connectada a la que Roig proposava a *Digues que m'estimes encara que sigui mentida*, 1991) quotidianitzant el mite, li llima epicitat. Resten, però, les esclatxes d'una identificació poètica assolida, sobretot, per mitja de les paraules que obre l'accés a unes zones d'efímera bogeria salvadora. Comptat i debatut, potser el gran mèrit de la Roig: a la *Reivindicació de la senyora Clito Mestres* és haver sabut coagular-hi maduresa vital i literària i mostrar-nos eficaçment la seva convicció que -la gent passa, però en resten els mots, com un triomf o com una revenja-.